

Lidia FIEJDASZ-BUCZEK

ŚWIĘTY PAPIEŻ Z POLSKI
Sprawozdanie z międzynarodowego sympozjum
„Święty pośród świętych. Przed kanonizacją Jana Pawła II”
KUL, Lublin, 2 IV 2014

Z racji zbliżającej się kanonizacji bł. Jana Pawła II i w dziewiątą rocznicę jego śmierci Katedra Prawa Kanonizacyjnego na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II zorganizowała międzynarodowe sympozjum naukowe „Święty pośród Świętych. Przed kanonizacją Jana Pawła II”. Witając prelegentów i słuchaczy, prof. KUL Wiesław Bar OFM-Conv, kierownik Katedry, poinformował, że jest ona również współorganizatorem konferencji naukowej *John Paul II – The African Heritage*, która tego dnia odbywała się na kontynencie afrykańskim, w Tangaza University College (TUC) w Nairobi. Obie konferencje zorganizowano w ramach realizowanego przez TUC i KUL „The Human Dignity Project”. Koordynatorem projektu jest dr Robert Leżohupski OFMConv.

Prorektor do spraw Promocji i Współpracy z Zagranicą prof. Urszula Paprocka-Piotrowska, podkreślając wagę tego wydarzenia naukowego zauważyła, że Jan Paweł II był pierwszym papieżem ery medialnej. Z kolei ks. prof. KUL Piotr Stanisław, Dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, podziękował organizatorom, którzy podjęli trud zorganizowania międzykontynentalnej konferencji nauko-

wej. Przypomniał także wkład ks. prof. Henryka Misztala w rozwój prawa kanonizacyjnego.

Sesję pierwszą, której przewodniczyła dr Lidia Fiejdasz z Katedry Prawa Kanonizacyjnego KUL, rozpoczął właśnie ks. prof. Henryk Misztal referatem „Przesłania beatyfikacji i kanonizacji Polaków (posoborowa panorama)”. Prelegent podkreślił, że każdy święty, nawet jeśli nie jest to jego zamierzeniem, poprzez swój styl życia i swoją drogę do doskonałego zjednoczenia z Chrystusem pozostawia światu pewne przesłanie. Przesłania świętych z reguły dotyczą całego świata, błogosławionych zaś – określonych miejsc lub pewnych osób. Zdarza się niekiedy, że błogosławiony, posiadając charyzmat odpowiadający danej epoce, jest czczony w wielu krajach, przez wiernych należących do różnych warstw społecznych. W dalszej części swojego wystąpienia ksiądz Misztal przywołał postaci Polaków wyniesionych do chwały ołtarzy przez Jana Pawła II oraz przybliżył treść przesłań płynących z ich kanonizacji i beatyfikacji.

S. dr Elżbieta Siepak, rzeczniczka prasowa Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia i przedstawicielka Międzynarodowej Akademii Bożego Miłosierdzia w Krakowie, podjęła temat przesłania,

jakie niesie kanonizacja Jana Pawła II. Podkreśliła, że przesłanie to winno być odczytywane w kontekście całego jego życia, a zwłaszcza posługi na Stolicy Piotrowej. Od początku pontyfikatu Papież mawiał, że jego szczególnym zadaniem jest głoszenie orędzia miłosierdzia. Poślanie, które Jezus skierował do siostry Faustyny, przypomina biblijną prawdę o miłości miłosiernej Boga do człowieka. Integralną część orędzia – stwierdziła siostra Siepak – stanowią nowe formy kultu Miłosierdzia Bożego. Wizualnym wyrazem tego kultu jest obraz Chrystusa z charakterystycznymi promieniami (czerwonym i bladym) oraz podpisem „Jezu, ufam Tobie”, a trwałym znakiem w liturgii Kościoła – obchodzone w pierwszej niedzielę po Wielkanocy Święto Miłosierdzia, którego ustanowienia domagał się Jezus w wielu objawieniach św. Faustyny. Z orędziem tym związana jest też *Koronka do Miłosierdzia Bożego*. Nabożeństwo do Miłosierdzia Bożego ma dość nietypową dla kultu postać, odprawia się je bowiem każdego dnia o godzinie piętnastej, w godzinie konania Jezusa na krzyżu, w czasie szczególnie uprzywilejowanym. Z tą formą szczenia czci Miłosierdzia Bożego Chrystus związał obietnice łask przeznaczonych dla wszystkich wiernych.

Referat zatytułowany „Jan Paweł II wśród beatyfikowanych i kanonizowanych Papieży” zaprezentował ks. dr Damian Bednarski z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Prelegent zauważył, że spośród dwustu sześćdziesięciu czterech papieży do chwały ołtarzy wyniesiono osiemdziesięciu dziewięciu, co stanowi jedną trzecią ogólnej liczby zmarłych następców św. Piotra. Patrząc z tej perspektywy na papieży dwudziestego wieku, odkrywamy tę samą proporcję (obecnie jednak toczą się jeszcze procesy beatyfikacyjne trzech namiestników Chrystusa). Ksiądz Bednarski obliczył, że w gronie papieży wyniesionych do chwały ołtarzy jest dziesięciu beatyfikowanych i siedemdziesięciu dzie-

więciu kanonizowanych. Najdłużej, bo tydzień sześć lat, oczekiwano na zatwierdzenie kultu papieża Hadriana III, najkrócej – Jana Pawła II. Prelegent zwrócił także uwagę na pochodzenie papieży. Pierwszy – św. Piotr – był Żydem z Palestyny; jego następcy często byli Rzymianami lub pochodzili z Italii. W pierwszych wiekach chrześcijaństwa wśród papieży było wielu Greków i Syryjczyków, od piątego wieku zwierzchnika Kościoła wybierano zwykle spośród kleru Rzymu i okolic miasta. W dziesiątym wieku pojawili się pierwsi kandydaci z nacji niemieckiej, a następnie także Francuzi, Anglicy, Hiszpanie i Portugalczycy. Od 1523 do 1978 roku papieżami byli przedstawiciele narodowości włoskiej. Wśród papieży wyniesionych do chwały ołtarzy było sześćdziesięciu pięciu Włochów, dziesięciu Greków, trzech Syryjczyków, trzech Francuzów, Niemiec, Hiszpan, Dalmatyńczyk i Polak, jeden pochodził z Galilei, jeden z Betlejem, a trzech z Afryki.

Pierwszą sesję zakończyła dyskusja. Jedno z pytań dotyczyło prawidłowego sposobu odmawiania koronki do Miłosierdzia Bożego. Siostra Siepak wyjaśniała, że do koronki, którą Jezus podyktował św. Faustynie dodawano nowe elementy. Powstały też alternatywne koronki i litanie do Bożego Miłosierdzia, których autorstwo przypisano Mistyczce z Krakowa. Siostra Doktor wskazała poprawną formę tej modlitwy.

Pierwszą prelegent sesji drugiej i jej przewodniczący, profesor KUL o. Wiesław Bar zaprezentował referat „Jan Paweł II wśród swoich (święci i błogosławieni pontyfikatu – panorama)”, ukazując beatyfikacje i kanonizacje dokonane przez Jana Pawła II w kontekście wcześniejszych, które miały miejsce w latach 1588-1978. Obliczył, że od roku 1588, czyli od utworzenia Świętej Kongregacji Obrzędów, do wyboru Jana Pawła II kanonizowano czterysta czterdzieści osób (w tym stu trzydziestu

jeden męczenników). W poczet błogosławionych poprzednicy Jana Pawła II zaliczyli tysiąc osiemset dwadzieścia troje sług Bożych, z których tysiąc dwieście sześćdziesiąt troje było męczennikami. Jan Paweł II w czasie swojego pontyfikatu kanonizował czterysta osiemdziesiąt dwoje błogosławionych, z czego 85,3% stanowili męczennicy. Beatyfikował natomiast tysiąc trzysta czterdzieści pięć osób, w tym tysiąc trzydzieści czworo męczenników. Warto dodać, że za pośrednictwem nowoczesnych środków przekazu ojciec Bar obecny był również na konferencji w Tangaza University College w Kenii z referatem „John Paul II among His Own: Panoramic Vision of the Saints and Blessed of His Pontificate”.

Dr Witalij Samulak Jurijowicz z Politechniki Lwowskiej w referacie zatytułowanym „Jan Paweł II i świadkowie wiary na Ukrainie” przedstawił uczestnikom konferencji świadectwa życia wybranych postaci związanych z tym krajem, między innymi św. Józefa Bilczewskiego, arcybiskupa metropolity lwowskiego obrządku łacińskiego, profesora teologii dogmatycznej na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, oraz św. Zygmunta Gorazdowskiego, który nazywany był ojcem ubogich, kapłanem bezdomnych i bratem Albertem Lwowa. W poczet świadków wiary Ukrainy wpisują się także bp Jan Olszański, doktor medycyny ks. Henryk Mosing i kard. Marian Jaworski.

Podczas konferencji odtworzono zapis wystąpienia o. dr. Roberta Leżohupskiego, kierownika Zakładu Prawa Kanonicznego na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Wschodniej Afryki (CUEA) w Tangaza University College. W swoim wykładzie zatytułowanym *Jan Paweł II i Afryka – wzajemne świadectwo i umocnienie* ojciec Leżohupski podkreślał w nim, że na kontynentach europejskim i afrykańskim podobnie przeżywany jest dzień narodzin Jana Pawła II dla nieba. W tych odległych

rejonach świata katolicy podejmują refleksję nad pięknymi owocami życia i posługi Ojca Świętego Jana Pawła II. Prelegent mówił o pielgrzymkach Papieża Polaka do Afryki i o ich przesłaniu, o wpływie Jana Pawła II na Kościół w Afryce, a w szczególności na nauczanie moralne Kościoła na tym kontynencie.

Referat „Przesłanki rozwoju kultu Jana Pawła II w Uzbekistanie”, który przygotowała prof. Nina Diektariewa Nikolajewna z Państwowego Uniwersytetu w Ferganie odczytany został przez br. Stanisława Kima OFMConv z Uzbekistanu. W wystąpieniu tym zwrócono uwagę na fakt, że Kościół katolicki w Uzbekistanie jest bardzo młody, jego początki przypadają na lata dziewięćdziesiąte ubiegłego wieku. Kult świętych wielu mieszkańcom tego kraju nadal kojarzy się z „kultem jednostki”. Badania przeprowadzone wśród wiernych wszystkich parafii w Uzbekistanie wykazały, że 40,5% respondentów w ogóle nie zna pojęcia kultu świętych. Tylko 36% badanych stwierdziło, że kult świętego oznacza czczenie go, możliwość proszenia o wstawiennictwo oraz postrzeganie go jako wzoru do naśladowania. Co więcej, w grupie młodzieży (od piętnastu do dwudziestu pięciu lat) 48% ankietowanych pytanie to pozostawiło bez odpowiedzi, a 28% respondentów z grupy osób w wieku pięćdziesięciu lat i starszych także nie udzieliło odpowiedzi. Na pytanie, kim jest Jan Paweł II, 91% respondentów we wszystkich grupach wiekowych odpowiedziało, że to papież; aż 98,5% zaznaczyło, że Jan Paweł II powinien zostać kanonizowany, ale 59% ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na pytanie o kryteria, według których Papież powinien zostać uznany za świętego.

Ostatnie wystąpienie, „Papież guadelupeński. Meksykanie i Jan Paweł II”, przygotował prof. Luis Mauricio Figueroa Gutiérrez z Universidad Insurgentes w Meksyku. W referacie tym, odczytanym przez ojca Bara, przypomniany został mo-

ment, w którym ogłoszono światu, że papieżem został kapłan z Polski – kraju katolickiego, podobnie jak Meksyk. Od tej chwili Meksykanie zaczęli częściej zwracać oczy ku Bazylice św. Piotra. Ich więź z polskim kapłanem, który stał się Wikariuszem Chrystusa, trwała przez dwadzieścia siedem lat, umacniana przez każdą z pięciu pielgrzymek

Jana Pawła II do Meksyku. Papież z Polski – stwierdza profesor Gutiérrez – pozostał dla Meksykanów autorytetem moralnym. Jego kanonizację uważają za formalność – dla nich Jan Paweł II jest święty.

Za zakończenie drugiej sesji również odbyła się dyskusja.